

EEN AANTASTING DOOR EEN MIJT,
VERMOEDELIJK PHYLLOOPTES FOCKEUI NAL.,
BIJ PERZIKEN EN PRUIMEN ONDER GLAS ¹⁾

*Avec un résumé: Un acarien, probablement Phyllooptes fockeui Nal.,
attaque des pêcheurs et des pruniers (cultures de serres)*

DOOR

W. M. TH. J. de BROUWER

Proeftuin „Zuid-Hollandsch Glasdistrict”, Naaldwijk

In den zomer van 1946 kwam op verschillende tuinen in het Westland op perzikbladeren en op bladeren van pruimen, die onder glas stonden, een mijtje voor, dat we er voorheen nimmer op hebben aangetroffen.

DE PLAATSEN, WAAR HET MIJTJE IS AANGETROFFEN

In totaal zijn op den Proeftuin te Naaldwijk tusschen 24 Mei en 9 Augustus 28 maal bladeren, die aangetast waren, ontvangen. Het betrof in 22 gevallen perzikbladeren en in 6 gevallen pruimebladeren.

De perzikbladeren kwamen uit: Naaldwijk, Maasland, 's-Gravenzande, De Lier, Westerlee en Honselersdijk.

De pruimebladeren uit: Honselersdijk, 's-Gravenzande, Poeldijk, Berkel en Capelle a/d IJssel.

DE RASSEN, DIE WORDEN AANGETAST

In verschillende gevallen is genoteerd, welke rassen waren aangetast. Dit waren voor de perziken: Amsden, Montagne, Lady Palmerston, Sea Eagle, La France, Peregrine, Juliana, May flower. En voor de pruimen: Ontario, Golden Japan, June Blood, Utility en Formosa.

DE OUDERDOM VAN DE BOOMEN

In 14 gevallen waren de perziken in den winter van 1945-1946 gepoot. In 6 gevallen waren de perziken $\pm$ 3 jaar geleden gepoot en in 1 geval waren de perzikboomen nog ouder (Eénmaal is het niet genoteerd.).

De pruimen waren in alle 6 gevallen in den winter van 1945-1946 gepoot. In totaal werden dus 20 van de 27 maal boomen aangetast, die in den winter van 1945-1946 gepoot waren. D.i. dus bijna 75 %.

DE VERMOEDELIJKE HERKOMST VAN HET MIJTJE

Het bovenstaande in aanmerking genomen, lijkt het niet onwaarschijnlijk, dat het mijtje met het plantmateriaal hier in het Westland is terechtgekomen. M.a.w. we veronderstellen, dat de jonge boompjes, die in den winter van 1945-1946 in het Westland zijn ontvangen, in 1945 op de boomkwekerij reeds waren aangetast. Dienaangaande is geen uitgebreid onderzoek ingesteld, doch we hebben wel vernomen dat verschillende boomen uit Limburg afkomstig zijn.

¹⁾ Ontvangen voor publicatie September 1946.

HET UITERLIJK VAN DE AANGETASTE BOOMEN

Het uiterlijk van de aangetaste pruimen komt overeen met wat in den Tuinbouwgids staat bij een aantasting door *Phyllocoptes jockeui* NAL.: „De bladranden zijn ineengerold, de bladeren blijven klein, de groei wordt sterk geremd” (pl. XI:1).

In de ons hier ten dienste staande literatuur was niets te vinden over een aantasting van perziken.

De aangetaste perzikbladeren krijgen een vale kleur en wanneer de aantasting hevig is, gelijkt zij in sterke mate op loodglans. Bovendien krult echter een deel van de aangetaste bladeren naar boven om (pl. IX:2 en XI!), hetgeen men niet aantreft bij loodglans. De jongste bladeren in de toppen van de scheuten zien er doorgaans normaal uit. De groei kan wel in meerdere of mindere mate geremd worden.

Verschillende kweekers dachten dezen zomer te doen te hebben met de loodglansziekte in hun pas gepote boomen. Natuurlijk is het niet onmogelijk, dat de boomen, die door het mijtje zijn aangetast, tevens te lijden hebben van de loodglansziekte.

Na de waarnemingen van dezen zomer is onze meening, dat het mijtje in staat is een loodglanskleur te veroorzaken.

Het aantal mijtjes per blad kan zeer groot zijn. Bij een zeer sterk aangetast blad waren op 0,25 cm² 35 exemplaren aanwezig.

Ook bij pruimen is een blackleur, zooals bij loodglans voorkomt, waargenomen.

HET MIJTJE

De Heer G. L. VAN EYNDHOVEN te Haarlem was zoo welwillend, aandacht aan het mijtje te besteden en hoewel het nog niet mogelijk was het precies op naam te stellen, rees bij den Heer VAN EYNDHOVEN toch het vermoeden, dat men hier te doen heeft met *Phyllocoptes jockeui* NAL.

De Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen (1) vermeldt in 1935 ook een beschadiging bij pruimen, die veroorzaakt werd door *Phyllocoptes jockeui* NAL.

De diertjes leven zoowel aan de onder- als aan de bovenzijde van de bladeren en bewegen zich snel voort.

Over de levenswijze, overwintering enz. is ons niets bekend.

DE BESTRIJDING

Bij een paar laboratoriumproefjes bleek het stuiven met zwavel zeer goed te voldoen en ook uit de practijk hoorden we van een paar gevallen, waarin met zwavel goed resultaat was bereikt.

Het spuiten met nicotine 0,1 % gaf bij laboratoriumproefjes en in de practijk eveneens goed resultaat.

Of minerale oliepraeparaten (zomerolie) goed voldoen is ons nog niet bekend; er is wel een aanwijzing, dat dit zoo zal zijn.

N.a.v. een paar laboratoriumproefjes worden van Gesarol (stuifpoeder) en Gammexane (1 % stuifpoeder) minder goede resultaten verwacht dan van zwavel en nicotine.

Indien deze mijt op boomkwekerijen voorkomt, zou het voor den Westland-schen kweeker aangenaam zijn, indien er daar reeds aandacht aan de bestrijding besteed werd. Het zou dan zeer wenschelijk zijn, dezen parasiet op de boomkwekerij grondig te bestrijden, opdat het jonge plantmateriaal gezond afgeleverd

kan worden, zoodat deze aantasting geen kans heeft, zich verder te verspreiden. Bovendien is het natuurlijk gemakkelijker, deze bestrijding centraal op de boomkwekerij toe te passen dan wanneer dit op een groot aantal bedrijven, die over een groot gebied verspreid liggen, moet gebeuren.

SAMENVATTING

In het Westland is in den zomer van 1946 op perziken en pruimen onder glas een aantasting door een mijt, vermoedelijk *Phyllocoptes fockeui* NAL., waargenomen. Deze parasiet was voorheen in die cultuur in het Westland niet bekend.

Het blad van de aangetaste boomen krijgt een kleur als bij loodglans en krult dikwijls naar boven om. Mogelijk is de mijt afkomstig van de boomkwekerijen.

Stuifzwavel en nicotine gaven goede resultaten bij de bestrijding.

RESUME

L'été 1946 on a observé un acarien, probablement *Phyllocoptes fockeui* NAL., qui attaque des pêchers et des pruniers (cultures de serres) en Westland. Avant 1946, dans ces cultures de serres, ce parasite était inconnu.

Le feuillage des plantes parasitées, présente une teinte plombée et plusieurs feuilles sont repliées en forme de cornet, dont l'ouverture est tournée vers le haut.

Probablement l'acarien fut importé en serres pendant l'hiver de 1945-1946 avec des jeunes arbres, qui venaient des pépinières.

Contre cet acarien on a obtenu des bons résultats avec du soufre et de la nicotine.

LITERATUUR

1. Verslag over de werkzaamheden van den Plantenziektenkundigen Dienst over het jaar 1935.
2. H. Ross, Die Pflanzengallen Mittel- und Nordeuropas, 1927.

UIT DE LITERATUUR

P. LAUGER; H. MARTIN en P. MÜLLER, *Über Konstitution und toxische Wirkung von natürlichen und neuen syntetischen insekten-tötenden Stoffen*. Helv. Chim. Acta 27, fasc. 4, 1944.

Dit artikel omvat een deels populaire, deels alleen voor vakgenooten begrijpelijke samenvatting van de onderzoekingen van de fa J. R. GEIGY A. G. te Bazel, over het verband tussen constitutie en toxische eigenschappen van insecticiden, die o.a. hebben geleid tot de ontdekking van het D.D.T. Het stuk verscheen in 1944 en was in dat jaar reeds in een aantal Nederlandsche chemische bibliotheken ter inzage; het heeft echter, ook onder vakgenooten, nog niet de belangstelling gekregen, die het ongetwijfeld verdient.

We kunnen in het werk drie perioden onderscheiden. Gedurende de eerste periode zijn belangrijke onderzoekingen verricht over het verband tusschen de chemische constitutie van kleurstoffen en hun „aanverfbaarheid” ten opzichte van de wolvezel. In aansluiting hierop werd getracht een dergelijk verband te vinden voor sulfo-groepen bevattende, mottendoodende „kleurlooze verfstoffen”.

De fa GEIGY vervaardigt nl. o.a. textielverfstoffen en trachtte nu een insecti-

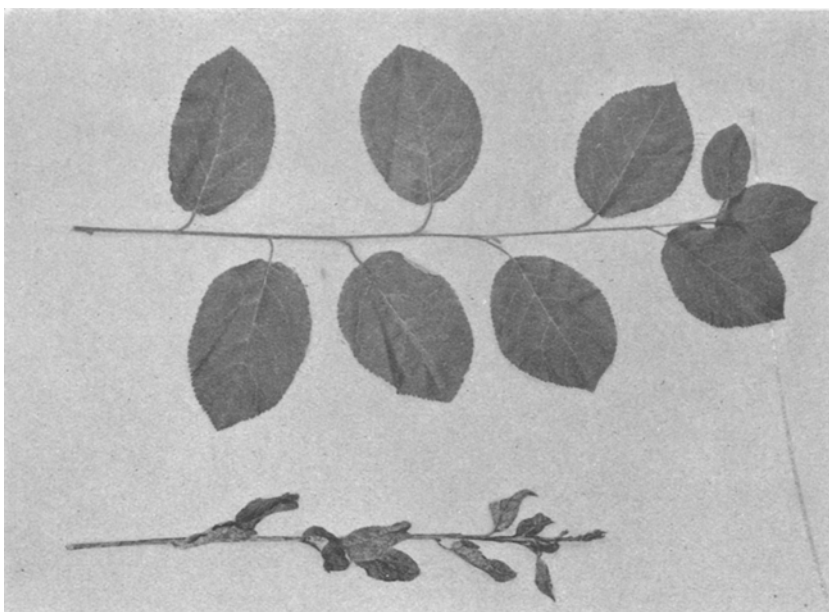

fig. 1

gezond

aangelast

fig. 2

PLAAT XII

